proLékaře.cz | 14.2.2026

Doc. MUDr Zbyněk Kalita, CSc. dovršil 80 let zdařilého života

Před 50 lety jsme přistoupili k druhé atestaci ve stavu vysoké tenze a trémy. Primář Skřivánek, který uměl neurologii jako pánbůh, chodil po chodbě a třímal v chvějících se prstech jednu cigaretu za druhou. Zbyněk Kalita, který byl podle řečí v kurzu druhý pánbůh, držel vizáž ve stoickém klidu, ale napětí z něj čišelo také. Prof. Hanzal se svou komisí nám posléze požehnal na cestu životem a šli jsme. Přátelství z kurzu nám zůstalo na celý život. Nejdříve Skřivánek a potom Kalita se stali na řadu let předsedy Cerebrovaskulární sekce ČNS a já jsem k témuž tématu tíhnul také. Ve výboru jsem je rád (na slovo) poslouchal.

Když se teď Zbyněk ohlédne za svými 80 lety, uvidí elegantní dráhu velkého muže, který spojil velký talent s velkou pílí a vyvážil je moudrostí. Jeho činnost i jednání byly vždy vedeny velkoryse a cílevědomě. Během svého patnáctiletého vedení výboru Cerebrovaskulární sekce zorganizoval řadu klíčových konferencí o cévních mozkových příhodách mozkových ve Zlíně, některé s mezinárodní účastí. Zvýšil tím povědomí o významu cévních příhod – jak u české veřejnosti, tak na Ministerstvu zdravotnictví. V roce 1992 organizoval poslední federální československý neurologický sjezd.

Doc. Kalita se narodil v roce 1942 v Rychnově nad Kněžnou. Roku 1965 promoval na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Od roku 1967 pracoval na neurologickém oddělení Krajské nemocnice v Ostravě, od roku 1975 jako zástupce přednosty a zástupce krajského neurologa. Atestaci z neurologie I. a II. stupně složil ve svých 29, resp. 33 letech.

V roce 1985 nastoupil na místo přednosty Neurologického oddělení OÚNZ ve Zlíně. V letech 2004–2006 působil i jako ředitel Ústavu zdravotnických studií na Univerzitě T. Bati ve Zlíně. Neurologické vzdělání si kvalitně rozšířil při stážích na Women Medical College v Tokiu a na Univerzitě v Kodani (stáž v elektromyografii).

V roce 1989 obhájil disertační práci na Masarykově univerzitě v Brně a v roce 1992 se habilitoval v oboru neurologie na Univerzitě Palackého v Olomouci. V letech 1986–1990 řešil výzkumný úkol „Kardiovaskulární onemocnění a diabetes mellitus". V letech 1998–2000 se podílel na grantové studii Ministerstva zdravotnictví ČR na téma „Cerebrovaskulární program". Podílel se na řadě mezinárodních klinických studií jako hlavní vyšetřující i jako národní koordinátor.

Doc Kalita je členem České neurologické společnosti ČLS JEP, kterou též zastupoval v European Stroke Initiative (EUSI). Byl aktivním členem European Federation of Neurological Societies (EFNS), Movement Disorders Society (MDS) a World Federation of Neurology (WFN). V letech 1990–1994 byl členem výboru České neurologické společnosti, v letech 1994–1999 členem výboru sekce Czech Headache Society ČNS ČLS JEP a do roku 2002 členem výboru Neurofarmakologické sekce ČNS. V roce 2014 mu ČNS udělila čestné členství.

V letech 1990–1991 byl doc. Kalita hlavním odborníkem ČR pro neurologii, v letech 1991–1994 pracoval jako odborný konzultant Ministerstva zdravotnictví ČR. Sedm let pracoval v grantové komisi IGA při MZ ČR a jako člen pracovní skupiny Vědecké rady MZ ČR. Od roku 2003 byl krajským konzultantem Zlínského kraje pro obor neurologie. Zejména v kontextu s předsednictvím Cerebrovaskulární sekce se myšlenkový rozvoj našeho oboru koncentroval právě kolem jeho osoby.

Publikoval 148 odborných prací (část v zahraničí) a přednesl 261 sdělení na krajské, celostátní a mezinárodní úrovni; šlo převážně o vyzvané přednášky s cerebrovaskulární problematikou. V roce 2006 uveřejnil jako hlavní autor rozsáhlou stěžejní monografii Akutní cévní mozkové příhody. Diagnostika, patofyziologie a management. Je spoluautorem publikací Pokroky v diabetologii (1990), Mozkové ischemie a hemoragie (1997), spoluautorem monografie Programy kvality a standardy léčebných postupů. Praktická příručka pro nemocnice, polikliniky a ambulantní péči (2002) a její reedice v roce 2008. Je hlavním autorem publikace Parkinsonova choroba (2000).

Doc. Kalita má dva syny, z nichž jednoho úspěšně inspiroval pro neurochirurgii a druhý se věnuje finančnictví.

Prvních 80 let života doc. Kality bylo záviděníhodných a po stránce užitku české neurologické veřejnosti vysoce záslužných. Jak ho znám, nezkazí to ani v té druhé polovině.

prof. MUDr. Pavel Kalvach, CSc., FEAN